

Edirne Tarihi - Roma Döneminde Edirne

Ahmet Usal - Edirne Vergi Dairesi Başkanlığı

Aralık 25, 2006

İçindekiler

0.1	Romalılar Döneminde Edirne	4
0.1.1	Edirne'nin Orestia'dan Hadrianopolis Adına Geçişi . .	4
0.2	Hadrianopolis Hakkında	4
0.2.1	Eyalet Başkenti Olduğu Dönemde Hadrianopolis . . .	5

0.1 Romalılar Döneminde Edirne

Romalılar Orestia'ya Hadrianopolis yaptılar.

Trakya günümüzden 2170 yıl önce Romalılar'ın nüfuzu altına girince, Roma Orduları buraları istila etmeye başladılar.

Trakya üzerindeki hakimiyetlerini, buralarda bazı krallıklar veya prenslikler kurarak, hatta varolanları koruyarak sürdürüyorlardı. Örneğin o dönemlerde Doğu Trakya Krallığı adıyla varolan ve merkezinin Vize olduğu bilinen Krallığı güdümleri altına alarak; bu Krallığı, Doğu Trakya'nın işbirlikçi bekçileri haline getirmişlerdi.

Ancak yerli halk, Roma'nın sadık bendesi haline gelen Krallarına karşı ayaklandı. Bu tür isyanlar, İmparator Cladius zamanında (M.S. 44–46) bastırıldı, Trakya bütünüyle Roma'ya katıldı ve Roma İmparatorluğu'nun bir eyaleti oldu.

Romalılar buralarda yeni ve kendilerine uygun düşen idari düzenlemeler yaptılar. Trakya'da yeni şehirler kurmaya başladılar veya varolan eski kasabaları *Şehir Hukuku* altına alıp kendi kültürlerini iyice yerleştirdiler.

0.1.1 Edirne'nin Orestia'dan Hadrianopolis Adına Geçişi

M.S. 123–124 yılında uzun bir seyahate çıkan İmparator Hadrianus o dönemde küçük bir yerleşim yeri olan ve bugünkü Edirne'nin yerinde bulunan Orestia Kasabasını stratejik konumuyla da çok beğendi ve buraya *Şehir Hukuku* armağan etti. Böylece Hadrianus'un Şehri anlamına gelen Hadrianopolis şehri kurulmuş oldu ki; Edirne İlk Çağ boyunca bu adla anılacaktır.

0.2 Hadrianopolis Hakkında

Hadrianopolis'te diğer Roma Şehirleri gibi idari muhtariyete sahip; iç işlerinde bağımsız, dış siyasette Roma'ya bağlı bir şehir devleti durumundaydı.

M.S. 2. ve 3. yüzyıllar diğer şehirlerle birlikte Hadrianopolis'in de en parlak dönemi olarak kabul edilir.

Hadrianopolis yaklaşık 360.000 metrekarelik bir alanı kaplıyordu ve yamuk dörtgen şeklindeki bu alanın etrafı kuvvetli duvarlarla çevriliydi.

Her köşede silindirik birer kule vardı ki bu kulelerden günümüze ulaşabilen tek yer Saat Kulesi olarak bildiğimiz, asıl adı Makedonya Kulesi olan yerd.

Kuleler arasında onikişer burç bulunmaktaydı ve dokuz kapısı vardı. Kale bir hendekle çevriliydi.

Şehir planının Roma Askeri kolonilerinin veya castrum denilen Roma Ordugahlarının planlarına uyduğu görülür. Başka bir deyişle burası M.S. 3. yüzyılda bir askeri istihkam (castrum) olarak kullanılmıştır.

Hadrianopolis hakkındaki bilgilerin çoğu günümüze ulaşan sikkelerden (o dönemde kullanılan madeni paralar) elde edilmektedir.

0.2.1 Eyalet Başkenti Olduğu Dönemde Hadrianopolis

Edirne, bize yaklaşık 90 yıl başkentlik ettiği dönem öncesinde, Hadrianopolis döneminde de bir eyalete başşehirlik yapmıştır.

Hadrianopolis İmparator Diokletianus'un gerçekleştirdiği idari reformlar ve mülki teşkilatlandırma sonrasında Trakya Eyaletinin altı vilayetinden birini teşkil eden Haemimontus'un başşehri olmuştur.

Bu durum Hadrianopolis'in kurulduğu M.S. 2. yüzyılı izleyen 3. yüzyılda da ne denli önemli bir konumda bulunduğunu göstermektedir.

Ne yazık ki Hadrianopolis'ten günümüze kalanlar fazla değildir.